

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 12324/2024
03.04.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., ..., коју заступа пуномоћник Михајло Карановић, адвокат из ..., против тужених ББ и ВВ, обе из ..., које заступа пуномоћник Снежана Зафирска Китић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2287/2023 од 06.10.2023. године, у седници одржаној 03.04.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 2287/2023 од 06.10.2023. године, и предмет **ВРАЋА** другостепеном суду, на поновно одлучивање о жалби тужених.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П 19770/2021 од 27.01.2023. године, делимично је усвојен тужбени захтев тужиле АА из ..., па су обавезане тужене ББ и ВВ, обе из ..., да тужили на име накнаде материјалне штете због преоравања и уништавања засађених јагода плате износ од 83.247,00 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења до коначне исплате, а део тужбеног захтева тужиле да јој се исплати већи износ од досуђених 83.247,00 динара до тражених 576.500,00 динара, са траженом законском затезном каматом је одбијен, као неоснован; обавезане су тужене да тужили, на име трошкова парничног поступка, исплате износ од 198.630,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 2287/2023 од 06.10.2023. године преиначена је пресуда Основног суда у Нишу П 19770/2021 од 27.01.2023. године у усвајајућем делу става првог и у ставу другом изреке, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилца тражила да суд обавезе тужене да јој на име накнаде материјалне штете због преоравања и уништавања засађених јагода плате износ од 83.247,00 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења до коначне исплате и обавезана је тужилца да солидарно надокнади туженима трошкове парничног поступка у износу од 245.960,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилца је благовремено изјавила ревизију, из свих законских разлога због којих се ревизија може изјавити.

Врховни суд је, претходно оцењујући дозвољеност ревизије, закључио да је ревизија дозвољена у смислу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23).

Испитујући побијану пресуду, на основу овлашћења из члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиле основана.

У поступку је утврђено да је правни претходник тужених, сада пок., ГГ, бивша из ..., у својству закуподавца, закључула са тужиљом, као закупцем, усмени уговор о закупу дела кп.бр. 2750 ... у површини од 10 ари, без накнаде. Уговор је закључен крајем 2012. године, а тужилца је на парцели прве године гајила кукуруз и пасуљ, а друге године је сејала жито. Након тога, засадила је јагоде, и то укупно 2.000 садница и за то је добила сагласност пок. ГГ. Јула месеца 2015. године обијена је породична кућа пок. ГГ, којом приликом је украден мотокултиватор, а половином августа 2015. године она је обавештена од полиције да су учиниоци овог дела откривени, а да је један од њих тужилин син. Одмах након тога пок. ГГ је тужилци отказала уговор о закупу. Дана 24.10.2015. године пок. ГГ и њен супруг ДД су неким средством испрскали јагоде које су се налазиле на наведеној парцели, при чему су јагоде тада биле у одличном стању. Налазом и мишљењем вештака пољопривредне струке утврђена је укупна изгубљена добит за једну годину у износу од 83.247,00 динара. Према наводима пок. ГГ и садашњих тужених, тужилци никада није дата сагласност за сађење јагода на наведеној парцели.

На основу овако утврђених чињеница првостепени суд је закључио да су јагоде, које је тужилца засадила, уништене штетном радњом од стране пок. ГГ и да постоји узрочно последична веза између самог штетног догађаја, односно прскања јагода од стране пок. ГГ и настале штете, уништених засађених јагода, те да пок. ГГ ничим није доказала да узрок настале штете није прскање јагода, односно предузета штетна радња од стране ње и њеног супруга. Поред чињенице што је тужилци отказан уговор о коришћењу парцеле кп.бр. 2750 КО ..., сада пок. ГГ није смела да прибегне самовлашћу и својом радњом нанесе штету тужилци. Зато је првостепени суд, примењујући одредбе члана 154. и члана 155. Закона о облигационим односима обавезао тужене да тужилци накнаде штету утврђену налазом и мишљењем вештака пољопривредне струке.

Одлучујући о жалби тужених другостепени суд је закључио да је тужбени захтев неоснован, па је првостепену пресуду преиначио и одбио тужбени захтев у досуђеном износу од 83.247,00 динара. Другостепени суд сматра да је у конкретном случају, првостепена пресуда заснована на погрешном закључку првостепеног суда заснованом на исказу тужиле у погледу времена када је засадила јагоде и површине на којој су јагоде засађене. Такође, другостепени суд је закључио да пок. ГГ није дала сагласност тужилци за сађење јагода на парцели, да нема самовлашћа у радњама пок. ГГ, јер је она отказала уговор о закупу тужилци и извршила је прскање своје парцеле на којој се налазио засад јагода.

Врховни суд сматра да се основано ревизијом тужиле указује да је другостепени суд, на основу другачије оцене исказа парничних странака у односу на првостепени суд донео побијану пресуду, а што није могао да учини без заказивања расправе пред другостепеним судом.

Одредбом члана 383. став 1. Закона о парничном поступку прописано је да другостепени суд одлучује о жалби по правилу без расправе. Према члану 394. истог закона другостепени суд ће пресудом преиначити другостепену пресуду ако је на основу расправе утврдио другачије чињенично стање него што је оно у првостепеној пресуди, ако је првостепени суд погрешно оценио исправе или посредно изведене доказе, а одлука првостепеног суда је заснована искључиво на тим доказима, ако је првостепени суд из чињеница које је утврдио извео неправилан закључак о постојању других чињеница на којима је заснована пресуда, ако сматра да је чињенично стање у првостепеној пресуди правилно утврђено, али да је првостепени суд погрешно применио материјално право.

Из наведене законске одредбе произлази да другостепени суд није у могућности да другачије цени доказе изведене пред првостепеним судом ради преиначења првостепене пресуде. Ако не прихвати оцену доказа првостепеног суда и сматра да је због тога чињенично стање погрешно или непотпуно утврђено, другостепени суд је дужан да сам, на одржаној расправи поново изведе доказе.

У конкретном случају побијана пресуда другостепеног суда донета је у седници већа, тако што је другостепени суд другачије ценио исказе парничних странака, изводећи закључак да правни претходник тужених није дао сагласност тужиљи да сади јагоде на наведеној парцели, те да је првостепена пресуда заснована на погрешном закључку о прихватању исказа тужиље. Пошто је првостепени суд чињенично стање утврдио на основу непосредно изведених доказа, онда нема услова за преиначење првостепене пресуде у седници већа, другачијом оценом тих истих доказа, већ је другостепени суд био дужан да закаже расправу на којој ће, поновним извођењем доказа и саслушањем парничних странака да утврди битне чињенице за правилно одлучивање о тужбеном захтеву. Другостепени суд није тако поступио, а морао је то да учини, имајући у виду и чињеницу да је у овом предмету већ једанпут била донета првостепена пресуда, коју је апелациони суд укинуо.

Из наведених разлога примена материјалног права није могла бити оцењена, па је пресуда другостепеног суда укинута.

У поновном поступку другостепени суд ће поступити по примедбама из овог решења, заказати расправу пред другостепеним судом и поновно извести доказе из првостепеног поступка, те непосредно извести доказ саслушањем парничних странака, како би имао могућност да те доказе оцени на другачији начин у односу на првостепени суд, и да правилном применом материјалног права донесе нову и закониту одлуку.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци решења, применом одредбе члана 416. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић